

Н.І. Мар'єнко, О.Ю. Степаненко

Індивідуальна анатомічна мінливість часточки II черв'яка мозочка людини

Кафедра гістології, цитології та ембріології
Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна

В даний час багато питань анатомії мозочка підлягають перегляду і уточненню через широке застосування КТ і МРТ, що дозволяють досліджувати анатомію структур ЦНС на живих особах. Тому актуальним напрямком морфологічних досліджень мозочка є вивчення питання норми його будови, що відображає закономірності індивідуальної мінливості.

Мета даної роботи – дослідити індивідуальну мінливість будови II часточки черв'яка мозочка з урахуванням статі, віку, морфометричних показників черепа та мозочка, краніотипу.

Дослідження проведено на 226 об'єктах – трупах людей обох статей (чоловіків – 132, жінок – 94), що померли від причин, не пов'язаних із патологією ЦНС, віком від 20 до 99 років. Досліджувались серединні сагітальні зрізи черв'яка мозочка. Враховувались особливості форми і розгалуження білої речовини II часточки черв'яка мозочка, кількість листків сірої речовини. Отримані результати оцінювали статистично.

Часточка II (*lobulus centralis I*, перша вершина центральної часточки) сформована другою гілкою центральної білої речовини черв'яка мозочка. Головний стовбур білої речовини (ГС) II часточки має прямий хід та не розділяється на великі дочірні гілки. На ростральній (верхній) та каудальній (нижній) поверхнях часточки розташовані листки сірої речовини.

В залежності від форми, симетрії та розташування листків сірої речовини та наявності додаткових гілочок білої речовини можна виділити 3 варіанти форми часточки. Часточка з 1-м варіантом форми (10,2% спостережень) характеризується малими розмірами, однаковими розмірами листків сірої речовини на верхній та нижній поверхнях, закінчується 1 загостреним листком, що не досягає вільної поверхні мозочка. Часточка з 2-м варіантом форми (33,2% спостережень) характеризується великими листками однакових розмірів, закінчується 1-2 листками, які формують вільну поверхню мозочка. Часточка з 3-м варіантом (56,6% спостережень) має форму півмісяця, листки на верхній поверхні часточки можуть розгалужуватись, значно більші листків на нижній поверхні. Видимої поверхні мозочка досягають 3-5 листків сірої речовини. В 22,6% спостережень на верхній поверхні часточки є додаткова гілочка білої речовини, що характерна для 3-го варіанту форми.

Істотної залежності між особливостями розгалуження білої речовини II часточки черв'яка мозочка та статтю, віком, морфометричними показниками черепа (довжина, ширина, об'єм) та мозочка (вага, об'єм, довжина, ширина, висота), краніотипом не виявлено.

Таким чином, встановлено, існує 3 варіанти форми II часточки черв'яка мозочка. Найчастіше зустрічається 3-й варіант, який можна прийняти за анатомічний стандарт. Особливості форми II часточки черв'яка мозочка людини не залежать від статі, віку, розмірів мозочка, розмірів та форми черепа.